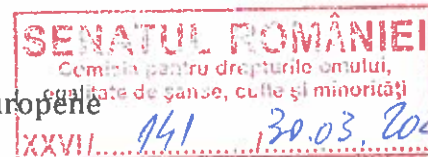

Obiectivele comunicării: Stabilirea unui nou „contract” între generații. bazat pe trei piloni: politici care integrează gândirea pe termen lung, oportunități egale pe tot parcursul vieții și asigurarea echității între diferite teritorii. Obiective specifice strategice:

- Integrarea sistematică a gândirii pe termen lung și a perspectivei tineretului în procesul decizional, bugetar și legislativ prin elaborarea unor politici echitabile
- Reducerea disparităților în accesul la educație, locuințe, locuri de muncă stabile și servicii de sănătate, punând accent pe prevenirea timpurie a inegalităților - oportunități echitabile
- Asigurarea echității între generații în toate teritoriile (urban vs. rural), astfel încât geografia să nu devină un factor de dezavantaj pentru tineri sau persoanele în vârstă
- Solidaritate intergenerațională: Promovarea dialogului și a sprijinului reciproc între tineri și vârstnici, combaterea discriminării pe motive de vârstă și valorificarea experienței tuturor generațiilor
- Competitivitate durabilă: Investiția în capitalul uman (învățare pe tot parcursul vieții) și în industrii orientate spre viitor pentru a lăsa moștenire o bază economică solidă

**Examinare/dezbatere
fără termen pentru finalizarea
documentului:**

Comisia pentru afaceri europene

Aviz/proces-verbal:

Comisia pentru muncă, familie și protecție socială

Comisia pentru tineret și sport

Comisia pentru învățământ, știință și inovare

Comisia pentru cultură și media

Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități

Comisia pentru administrație publică

Comisia economică, industrii, servicii, turism și antreprenoriat

Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital

Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală

Comisia pentru mediu

Termen pentru depunerea avizului/procesului-verbal:

29 martie 2026

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 5.3.2026
COM(2026) 110 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Strategia privind echitatea între generații

{SWD(2026) 80 final}

1. Introducere

Strategia privind echitatea între generații exprimă ambiția Comisiei Europene de a se asigura că alegerile de astăzi contribuie în mod pozitiv și la oportunitățile de mâine și că atât beneficiile, cât și responsabilitățile sunt împărțite în mod echitabil între grupele de vârstă. Scopul său este de a promova abordări politice care îmbină prosperitatea și bunăstarea economică, responsabilitatea față de mediu, coeziunea socială și teritorială, sustenabilitatea finanțelor publice și participarea democratică. Strategia urmărește, de asemenea, să amplifice vocile tinerilor care reprezintă viitorul UE și să asigure solidaritatea între generații.

UE a atins unul dintre cele mai avansate niveluri de egalitate de șanse la nivel mondial, sprijinit de o economie de piață competitivă, de modele sociale puternice și de servicii publice de calitate și favorabile incluziunii. Într-o lume marcată de o instabilitate tot mai mare și de accelerarea schimbărilor globale, în care tendințele demografice, tehnologice, economice, sociale, de climă și de mediu pe termen lung remodelează modul în care sunt create și împărțite oportunitățile, este esențial să se acorde încă o dată atenție echității între generații. Acest lucru va contribui la asigurarea faptului că oportunitățile pentru tineri, care reprezintă temelia Europei viitoare, continuă să crească și că UE poate oferi cetățenilor săi o bunăstare durabilă și favorabilă incluziunii.

Strategia este un proiect de încredere și cooperare, creat printr-un proces de proiectare în comun¹ care a inclus instituirea unui Grup de dezbateră al cetățenilor europeni privind echitatea între generații². Grupul reflectă ideile și recomandările cetățenilor, ale părților interesate și ale comunităților din întreaga Europă. Persoane de toate vârstele, provenind din medii și din regiuni diferite, au colaborat la analizarea modalităților de dotare a UE pentru a face față mai bine provocărilor tot mai mari și interconectate în vederea unui viitor mai bun.

În cadrul Summitului Viitorului al ONU din 2024, UE și statele sale membre au aprobat Pactul pentru viitor și Declarația privind generațiile viitoare³. Peste o treime dintre statele membre ale UE menționează generațiile viitoare în constituțiile lor și/sau au instituit cadre instituționale specifice care subliniază importanța protejării oportunităților pentru generațiile viitoare. Acest lucru este strâns legat de punerea în aplicare a Agendei 2030 și a obiectivelor de dezvoltare durabilă, care reprezintă planul comun la nivel mondial pentru pace și prosperitate pentru oameni și planetă, acum și în viitor.

Prin această strategie, Comisia contribuie la angajamentul ferm al UE de a valorifica acest impuls global, ghidat de înțelegerea faptului că protejarea păcii, a drepturilor omului și a planetei, sporind în același timp bunăstarea generațiilor viitoare, precum și promovarea solidarității între generațiile actuale fac parte din identitatea, valorile și interesele strategice pe termen lung ale Europei⁴.

Bazată pe responsabilitate pe termen lung, solidaritate între generații și echitate teritorială, strategia urmărește să contribuie, de asemenea, la restabilirea încrederii în instituțiile publice,

¹ Materiale auxiliare pentru elaborarea strategiei.

² Grupul de dezbateră al cetățenilor europeni privind echitatea între generații.

³ *Declaration on Future Generations („Declarația privind generațiile viitoare”) – ONU.*

⁴ Tratatul privind Uniunea Europeană prevede la articolul 3 alineatul (3) că Uniunea promovează solidaritatea între generații, iar Carta drepturilor fundamentale subliniază că exercitarea drepturilor fundamentale implică responsabilitate față de generațiile viitoare. Printre alte inițiative, exemple importante, cum ar fi Anul european al îmbătrânirii active 2012 și Anul european al tineretului 2022, evidențiază accentul pus de Uniune pe coeziunea între generații. Comunicarea din 2023 privind schimbările demografice plasează echitatea între generații în centrul politicii, iar Raportul de analiză prospectivă strategică din 2025 o menționează ca fiind una dintre cele opt priorități-cheie.

la conturarea unui viitor durabil și echitabil și la asigurarea faptului că progresele actuale consolidează bazele viitorului.

2. Orizontul în schimbare al oportunităților

Megatendințe cu impact asupra echilibrului între generații:

Tinerii europeni ajung la vârsta majoratului într-o perioadă de transformare rapidă, confruntându-se în același timp cu provocări fundamentale. Schimbările demografice și migrația, tranziția verde și cea digitală, precum și un mediu geopolitic în schimbare redefinesc modul în care oportunitățile, inclusiv în domeniul educației, al ocupării forței de muncă și al locuințelor, sunt create și împărțite între generații⁵. Aceste schimbări afectează oamenii în toate etapele vieții și creează un orizont comun de responsabilitate, oferind o oportunitate puternică de a reînnoi modelul social, economic și democratic al UE în moduri care aduc beneficii atât generațiilor prezente, cât și celor viitoare⁶.

Dintr-o perspectivă intergenerațională, problema principală nu este schimbarea în sine, ci dacă alegerile pe care le facem în prezent îmbunătățesc șansele oamenilor de a avea rezultate bune în viață și sporesc sau limitează oportunitățile pentru generațiile viitoare. O viață mai lungă, progresul tehnologic și tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic și durabilă în ceea ce privește utilizarea resurselor pot consolida prosperitatea și bunăstarea pe tot parcursul vieții. Pentru a realiza acest lucru, va fi nevoie de o viziune pe termen lung consacrată prin lege, de investiții în amonte, de sprijin pentru participare activă pe tot parcursul vieții profesionale și de o echitate susținută între generații.

Tranziția demografică remodelează societățile, cu implicații pentru accesul generațiilor mai tinere la locuințe, locuri de muncă și venituri, precum și pentru îngrijirea pe termen lung și asistența medicală. În același timp, îmbătrânirea activă, transferul de cunoștințe între generații și participarea economică și socială extinsă pot contribui la o viață mai lungă și mai sănătoasă. Odată cu investițiile în învățarea pe tot parcursul vieții, în munca flexibilă și în comunitățile adaptate persoanelor în vârstă, schimbările demografice pot deveni o oportunitate pentru toate generațiile.

Clima și natura reprezintă un alt exemplu clar. O acțiune decisivă în domeniul climei și al protecției mediului evită costuri mult mai mari pentru generațiile mai tinere și viitoare și reprezintă o investiție în sănătatea, securitatea și condițiile de viață ale generațiilor mai tinere și viitoare, oferind în același timp beneficii concrete, în prezent, pentru persoanele de toate vârstele prin medii mai curate, îmbunătățirea sănătății publice, securitatea energetică și securitatea apei, precum și comunități mai reziliente. În schimb, lipsa de acțiune ar avea un impact semnificativ asupra prosperității generațiilor viitoare. Gestionată în mod incluziv, tranziția verde contribuie la crearea de locuri de muncă de calitate, la îmbunătățirea condițiilor de viață și a accesibilității prețurilor și consolidează reziliența și securitatea energetică a UE.

Digitalizarea, inteligența artificială și tehnologia spațială remodelează educația, munca, stilurile de viață și participarea democratică pe tot parcursul vieții. Deși aceste tranziții necesită adaptare, ele sporesc, de asemenea, oportunitățile. Învățarea pe tot parcursul vieții, perfecționarea și recalificarea, precum și inovarea axată pe factorul uman pot asigura faptul că progresul tehnologic aduce beneficii tuturor generațiilor, le permite tinerilor să prospere pe o piață a forței de muncă în schimbare și sprijină participarea și autonomia pe parcursul unei vieți mai lungi. **Caracterul schimbător al**

⁵ Comisia Europeană a identificat și monitorizează 14 megatendințe, esențiale pentru viitorul UE, prin intermediul [Platformei sale pentru megatendințe](#).

⁶ Documentul prospectiv ESPAS din 2025 privind echitatea între generații oferă o imagine clară de ansamblu a provocărilor și oportunităților generate de megatendințe în ceea ce privește echitatea între generații.

muncii remodelează ocuparea forței de muncă, modelele de carieră și structurile organizatorice, putând exacerba inegalitățile dacă nu este gestionat în mod adecvat, tinerii confruntându-se cu cariere mai puțin liniare și mai incerte.

În cadrul acestor schimbări, alegerile făcute în prezent în ceea ce privește investițiile, finanțele publice, sistemele fiscale, sistemele de pensii și reglementarea, care afectează locuințele, educația, sănătatea, îngrijirea copiilor și îngrijirea pe termen lung, munca și distribuția bogăției, vor determina dacă generațiile viitoare moștenesc constrângeri din ce în ce mai mari sau o capacitate mai mare de acțiune⁷.

Prin urmare, o abordare intergenerațională necesită hotărâre, bazată pe responsabilitate comună și solidaritate, astfel încât toate generațiile, în primul rând tinerii, nu doar să fie pregătite pentru viitor, ci să fie dotate pentru a-l modela, cu sprijinul experienței, contribuției și solidarității tuturor generațiilor.

Oportunitățile și riscurile se schimbă pe măsură ce oamenii trec prin diferite etape ale vieții și, prin urmare, apar decalaje importante între generații în ceea ce privește accesul la educație, un mediu sigur, locuri de muncă stabile, locuințe, îngrijire, bogăție și securitate pe termen lung. Acest lucru necesită o abordare unificatoare, care să reunească generațiile în jurul unor obiective comune pentru viitor.

În prezent, copiii și tinerii au acces la tot mai multe oportunități de a învăța, de a călători, de a face voluntariat și de a-și face auzită vocea⁸. Ei reprezintă generația cea mai educată și cu cele mai bune cunoștințe digitale din istorie, ceea ce îi poziționează în avangarda inovării tehnologice⁹, și au o speranță de viață estimată la 81,7 ani în 2024. Totuși, în prezent, tinerii sunt, de asemenea, mai expuși la perturbări ale pieței forței de muncă și la noi forme de insecuritate legate de schimbările tehnologice rapide și de extinderea formelor atipice de muncă. În pofida nivelului lor general ridicat de educație, mulți urmează parcursuri educaționale care nu se aliniază întotdeauna la evoluția nevoilor în materie de competențe și la sectoarele emergente. Mulți sunt expuși unui declin drastic al competențelor de bază. Acest lucru poate complica tranziția de la educație la un loc de muncă stabil, contribuind la fragmentarea traiectoriilor profesionale timpurii și la creșterea riscului de instabilitate a locurilor de muncă. Aceste presiuni economice se intersectează cu provocări sociale și psihologice mai ample, inclusiv niveluri ridicate de stres, anxietate și singurătate în rândul tinerilor, reflectând incertitudinea, presiunea financiară și intensificarea comparației sociale în mediile digitale. Accesibilitatea prețurilor locuințelor este, de asemenea, o provocare, tinerilor fiindu-le mai greu să devină proprietari de locuințe și să părăsească locuința părinților, întârziind trecerea lor către autonomie.

Și persoanele în vârstă se confruntă cu un orizont transformat al oportunităților, determinat de o viață mai lungă și mai sănătoasă, dar și de mai multe nevoi de îngrijire pe termen lung și de riscuri de sărăcie la o vârstă mai înaintată. Capacitatea lor de a rămâne activi, în siguranță și conectați variază foarte mult. În special pentru femei, inegalitățile acumulate pe parcursul vieții se traduc într-un risc mai mare de sărăcie și insecuritate financiară. Multe persoane în vârstă doresc să contribuie în continuare la societate și la piața forței de muncă, dar sunt împiedicate de digitalizarea rapidă¹⁰, care riscă să îi excludă pe cei cu competențe digitale

⁷ Raportul de analiză prospectivă strategică din 2025 prezintă opt domenii-cheie în care UE poate acționa pentru a transforma provocările specifice Europei în oportunități.

⁸ Raport privind punerea în aplicare a Strategiei UE pentru tineret (2022-2024) – Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

⁹ Potrivit Eurostat, cel puțin 75 % dintre tinerii cu vârste cuprinse între 16 și 29 de ani aveau cel puțin competențe digitale de bază în 2025.

¹⁰ Competențe pentru era digitală – Statistici explicate – Eurostat.

mai scăzute¹¹. Discriminarea pe motive de vârstă este larg răspândită: 52 % dintre cetățenii UE consideră că vârsta este cel mai mare dezavantaj pentru candidații la un loc de muncă, lucrătorii în vârstă fiind adesea percepuți ca fiind mai puțin adaptabili și ca având mai puține competențe digitale¹². Lipsa serviciilor și infrastructurilor de bază, inclusiv a benzii largi, afectează în special unele teritorii rurale cu o medie de vârstă mai ridicată.

Securitatea economică la o vârstă mai înaintată depinde, de asemenea, de caracterul adecvat și de sustenabilitatea sistemelor de pensii, care au un rol principal în modelarea echității între generații prin asigurarea unui echilibru între securitatea veniturilor pentru persoanele în vârstă și reziliența pe termen lung a finanțelor publice. Lacunele teritoriale în ceea ce privește asistența medicală, îngrijirea pe termen lung, accesul la structuri destinate activității fizice regulate și mobilității afectează și mai mult independența, sentimentul de singurătate, starea de sănătate și calitatea vieții la vârste înaintate¹³. Viitoare persoane în vârstă vor trăi mai mult și vor avea nevoie de servicii la domiciliu și de adaptări pentru a continua să locuiască în casele lor. Indiferent de vârstă, activitatea fizică contribuie la îmbunătățirea bunăstării generale și a funcțiilor cognitive.

Genul rămâne un factor determinant al inegalității de șanse și al discriminării. În 2023, în UE, femeile câștigau în medie cu 12 % mai puțin pe oră decât bărbații, iar în 2024 rata de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor a fost de 70,8 %, comparativ cu 80,8 % în cazul bărbaților¹⁴. Femeile poartă, de asemenea, sarcina principală în ceea ce privește responsabilitățile de îngrijire a familiei. Multe persoane se confruntă cu discriminare și hărțuire sexuală, aproximativ una din trei persoane confruntându-se cu violență fizică sau sexuală, inclusiv la locul de muncă. În timp, aceste inegalități în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, remunerarea și responsabilitățile de îngrijire se acumulează, accentuând disparitățile de gen cu privire la securitatea veniturilor, pensii și independența economică la o vârstă mai înaintată.

Grupurile defavorizate se confruntă cu dificultăți suplimentare care necesită o abordare intersecțională. În medie, peste un sfert din inegalitatea veniturilor de pe piață din Europa poate fi atribuită unor factori moșteniți, cum ar fi statutul socioeconomic¹⁵ sau localizarea geografică a părinților. Tinerii cu dizabilități se confruntă adesea cu dificultăți atunci când ajung la vârsta adultă din cauza căilor limitate de legătură între educație și ocuparea unui loc de muncă. Copiii sunt în continuare expuși unui risc mai mare de sărăcie decât populația generală. Decalajele teritoriale, în special în cazul zonelor rurale și îndepărtate, limitează accesul la formare de calitate, locuințe, transport și conectivitate, consolidând exodul creierelor și sporind numărul persoanelor tinere care nu sunt încadrate profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare („NEET”).

Obstacolele structurale în ceea ce privește educația și formarea, ocuparea forței de muncă, sărăcia, costurile ridicate ale locuințelor și accesul la servicii se acumulează și sunt adesea transmise de la o generație la alta, fiind resimțite în special de persoanele care se confruntă cu

¹¹ Competențele digitale în 2023: impactul educației și al vârstei.

¹² Discriminarea în Uniunea Europeană – decembrie 2023 – sondaj Eurobarometru.

¹³ Statistici privind persoanele cu dizabilități – nevoile de ajutor sau asistență ale persoanelor în vârstă.

¹⁴ *The gender pay gap situation in the EU („Situația diferenței de remunerare între femei și bărbați în UE”) – Comisia Europeană: Employment gaps for women & people with disabilities („Decalajele în materie de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor și al persoanelor cu dizabilități”) – Eurostat.*

¹⁵ OCDE (2025), *To Have and Have Not – How to Bridge the Gap in Opportunities* („A avea sau a nu avea – Modalități de reducere a decalajului în ceea ce privește oportunitățile”), Editura OCDE, Paris, <https://doi.org/10.1787/dec143ad>.

discriminarea, inclusiv de cele care provin din familii de migranți, de romi și de persoanele LGBTQ+.

Perspectiva asupra parcursului vieții se extinde dincolo de generațiile de astăzi. Examinând tendințele demografice, tehnologice, de mediu, climatice și socioeconomice pe termen lung, putem anticipa oportunitățile și riscurile cu care se vor confrunta **generațiile viitoare**. Deși în prezent ele nu pot vota sau nu se pot exprima, alegerile din prezent le vor modela orizontul oportunităților. Prin urmare, pentru realizarea unei echități între generații, este necesară abordarea lacunelor actuale și totodată crearea unui viitor în care persoanele care nu s-au născut încă să poată prospera.

3. Ce se întâmplă dacă nu acționăm? Care este costul lipsei de acțiune?

Echitatea între generații este o alegere strategică pentru UE. Ciclurile electorale se succed la intervale scurte, ceea ce sporește stimulentele în favoarea unei perspective pe termen scurt. Atunci când politicile nu țin seama suficient de impactul lor de la o generație la alta, costurile economice, de mediu, sociale și democratice se acumulează treptat. Numai în ceea ce privește schimbările climatice, lipsa de acțiune ar costa UE o reducere de șapte până la procente de două cifre din PIB-ul său până la sfârșitul secolului¹⁶. Pierderile economice legate de climă se accelerează și mai mult¹⁷.

Acolo unde oportunitățile sunt distribuite inegal între generații, teritorii și grupuri sociale, câștigurile economice riscă să devină din ce în ce mai concentrate. Mobilitatea socială se poate reduce, inegalitatea se poate adânci, iar încrederea în echitatea oportunităților apărute de-a lungul vieții se poate eroda. Mai puțin de jumătate dintre europeni consideră că au șanse egale de a progresa în viață și doar 38 % cred că majoritatea rezultatelor din viața lor apar în mod echitabil, ceea ce evidențiază o percepție tot mai mare că viața nu este echitabilă¹⁸. Această percepție subliniază importanța abordării disparităților emergente, care conduc la transmiterea dezavantajelor economice de la o generație la alta, înainte ca acestea să devină structurale.

Lipsa de acțiune poate afecta, de asemenea, reziliența democratică. Atunci când politicile sunt percepute ca nefiind suficient de receptive la schimbarea de generații, încrederea în instituții poate scădea. Deși, în prezent, încrederea în UE rămâne relativ ridicată, este esențial să ne bazăm pe această încredere pentru a consolida implicarea cetățenilor și reziliența democratică. Izolarea socială poate fi corelată cu o participare civică mai scăzută, cu o prezență mai scăzută la vot și cu un grad redus de implicare politică per ansamblu¹⁹. Dezinformarea poate eroda încrederea în instituții și în mass-media, poate pune în pericol alegerile și poate

¹⁶ *Impact assessment for the 2040 climate target* („Evaluarea impactului privind obiectivul climatic pentru 2040”), SWD(2024) 63 final, partea 2/5, anexa 7, secțiunea 3.

¹⁷ *Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe* („Pierderile economice cauzate de fenomenele meteorologice și climatice extreme din Europa”) | Indicatori | Agenția Europeană de Mediu (AEM). Din pierderile economice legate de climă în valoare de 822 de miliarde EUR care au fost înregistrate în ultimii 45 de ani, 25 % s-au produs doar în ultimii 4 ani.

¹⁸ *Fairness, Inequality and Inter-Generational Mobility* („Echitate, inegalitate și mobilitate intergenerațională”) – februarie 2023 – sondaj Eurobarometru.

¹⁹ *Loneliness risk factors and consequences* („Singurătatea – factori de risc și consecințe”) – Centrul Comun de Cercetare EU Science Hub (Platforma științifică a UE).

afecta capacitatea cetățenilor de a lua decizii în cunoștință de cauză²⁰. Societățile devin astfel mai expuse la șocuri, se bazează mai mult pe acțiuni reactive și sunt mai puțin capabile să investească în viitor cu încredere.

Prin urmare, costul lipsei de acțiune în ceea ce privește echitatea între generații nu este doar unul economic, ci și unul democratic, social și de mediu. Abordarea presiunilor actuale asupra locuințelor, competențelor, accesului la piața forței de muncă, finanțelor publice, resurselor naturale, climei, sistemelor de îngrijire și de protecție socială și accesului la servicii oferă o oportunitate semnificativă de a capacita generațiile mai tinere, reafirmând în același timp solidaritatea și echitatea pentru persoanele de toate vârstele. Prin urmare, echitatea între generații nu este un obiectiv suplimentar, ci o condiție pentru stabilitate, legitimitate, precum și pentru o creștere durabilă și curată pentru deceniile următoare.

4. Construirea unor noi temelii pentru echitate: un nou „contract” între generații

Echitatea între generații depinde de consolidarea temeliiilor pe care se bazează solidaritatea între generații. Această strategie prezintă un nou „contract” între generații, creat ca răspuns la recomandările grupului de dezbateri al cetățenilor europeni, care reflectă necesitatea de a spori oportunitățile în timp, de a aborda disparitățile dintre teritorii și de a se asigura că deciziile sunt luate cu o perspectivă pe termen mai lung. **Contractul oferă un cadru comun pentru alinierea analizei prospective, a echității și a responsabilității**, astfel încât alegerile din prezent să consolideze oportunitățile atât pentru generațiile actuale, cât și pentru cele viitoare, precum și **pentru consolidarea structurii sociale a UE** prin reunirea generațiilor în jurul unor obiective comune, al unei responsabilități comune și al unei investiții colective în viitor.

Noul „contract” între generații se bazează pe trei dimensiuni: 1) *elaborarea unor politici echitabile*, care să integreze gândirea pe termen lung și perspectiva tineretului; 2) *oportunități echitabile*, care să unească generațiile în jurul unor obiective comune pentru un viitor mai bun și 3) *locuri echitabile*, care să promoveze echitatea între generații în toate teritoriile.

4.1. Elaborarea unor politici echitabile – integrarea gândirii pe termen lung și a perspectivei tineretului

Pentru *procesul de elaborare a unor politici echitabile*, este necesar ca impactul pe termen lung al deciziilor să fie luat în considerare în mod sistematic, alături de obiectivele pe termen scurt. Legile, bugetele și reformele influențează oportunitățile de-a lungul timpului, iar alegerile făcute în prezent pot crea beneficii durabile – sau costuri – pentru generațiile viitoare. Adoptarea unei perspective sistemice și pe termen mai lung contribuie la asigurarea faptului că soluțiile pe termen scurt nu generează pe viitor riscuri sau sarcini care pot fi evitate.

Acest lucru presupune abordări în materie de guvernare mai anticipative și bazate pe dovezi. Prin intermediul Agendei sale pentru o mai bună reglementare, UE este un lider în ceea

²⁰ Codul UE de bune practici privind dezinformarea | Comisia Europeană. 63 % dintre tinerii europeni descoperă știri false de mai multe ori pe săptămână, în timp ce 51 % dintre europeni cred că au fost expuși dezinformării online.

ce privește buna guvernare și procesul decizional anticipativ²¹. UE utilizează mai multe instrumente, cum ar fi evaluările prospective strategice ale impactului și consultările publice pentru a lua în considerare compromisurile pe baza unor dovezi, care contribuie la identificarea timpurie a riscurilor și la fundamentarea opțiunilor de politică. Aceste abordări sprijină elaborarea unor politici mai reziliente și mai solide în toate sectoarele.

Procesul de elaborare a unor politici echitabile depinde, de asemenea, de asigurarea faptului că perspectivele celor mai afectați de deciziile cu impact pe termen lung ocupă un loc la masa discuțiilor. Aceasta înseamnă crearea unor oportunități semnificative și proporționale pentru ca tinerii să contribuie la discuțiile legate de politici, care le modelează viitorul.

Deciziile din prezent implică adesea un impact semnificativ asupra generațiilor viitoare, indiferent dacă impactul este unul economic, social sau de mediu. Acțiunile prezentate mai jos vor asigura în continuare integrarea coerentă a considerentelor pe termen lung în elaborarea politicilor.

În sprijinul elaborării unor politici echitabile, Comisia:

1. **va sprijini consolidarea educației în materie de scenarii viitoare în cadrul administrațiilor publice** din toate statele membre ale UE prin publicarea unui pachet multilingv de elaborare a unor politici orientate spre viitor;
2. **va consolida utilizarea analizei prospective strategice în procesul de elaborare a politicilor**, de exemplu prin sprijinirea *instrumentului pentru echilibrul scenariilor viitoare*, un instrument bazat pe IA pentru analiza prospectivă a politicilor, aflat în curs de dezvoltare, în parteneriat cu laboratorul Beyond al ONU;
3. **va continua aplicarea sistematică a verificării din perspectiva impactului asupra tinerilor, inclusiv a dialogurilor în materie de politici pentru tineret**, în cazul principalelor inițiative din programul de lucru al Comisiei pentru a analiza impactul potențial al noilor politici asupra tinerilor;
4. **va însărcina Grupul european pentru deontologie în domeniul științei și noilor tehnologii (EGE)** cu furnizarea de analize și recomandări privind viitorul digital echitabil, IA și bunurile publice digitale;
5. **va publica, la începutul anului 2028, un raport intermediar referitor la strategia privind echitatea între generații**, pentru a fundamenta contribuțiile UE la acțiunile întreprinse de ONU ca urmare a Declarației privind generațiile viitoare;
6. **va publica Foaia de parcurs privind longevitatea**, menită să cartografieze aspectele de politică specifice vârstei pentru toate grupele de vârstă, pentru a identifica oportunitățile strategice în vederea modelării active a unei vieți mai lungi, mai sănătoase și mai sigure din punct de vedere financiar.

Practici motivante din toate statele membre ale UE

²¹ OCDE (2025), *Better Regulation Practices across the European Union („Practici pentru o mai bună legislație în Uniunea Europeană 2025”)*, Editura OCDE, Paris, <https://doi.org/10.1787/6f007516>.

- **Exemple de instituționalizare a gândirii pe termen lung** pot fi găsite în multe state membre ale UE sub diferite forme: în Finlanda (*Comitetul pentru viitor*²²), în Spania (*Biroul național de analiză prospectivă și strategie*²³) și în Malta (*Gardianul generațiilor viitoare*²⁴).
- **Multe state membre ale UE dispun de evaluări specifice ale impactului reglementărilor asupra tinerilor și/sau generațiilor viitoare:** Austria (*Wirkungsorientierte Folgenabschätzung*), Belgia/Flandra (*JoKER*), Finlanda (*Lapsivaikutusten arviointi*), Franța (*Clause d'impact jeunesse*), Germania (*Jugend-Check*), Italia (*Valutazione di Impatto Generazionale*), Țările de Jos (*Generatietoets*) și Suedia (*Barnkonsekvensanalys*).

4.2. Oportunități echitabile – unirea generațiilor în jurul unor obiective comune pentru un viitor mai bun

Pentru a avea oportunități echitabile, copiii și tinerii trebuie să își poată construi viața pe baze solide. Condițiile de viață din copilărie influențează puternic rezultatele ulterioare, în timp ce dezavantajele care nu sunt abordate din timp tind să se acumuleze în timp. Prin urmare, o abordare intergenerațională acordă prioritate prevenirii timpurii, sprijinului specific și tranzițiilor bine gestionate către vârsta adultă și recunoaște că oportunitățile echitabile se creează pe tot parcursul vieții.

Politicile care se axează pe copii și tineri, în special pe cei care provin din medii defavorizate și/sau care se confruntă cu discriminarea, sunt esențiale pentru a asigura echitatea între generații. Printre acestea se numără investițiile susținute în dezvoltarea copiilor preșcolari, educație, formare și competențe, acces cultural, participare și infrastructură, activități recreative, acces la sănătate, acces la locuințe, transport și alte servicii esențiale, precum și sprijinul specific în puncte importante de tranziție în viață, cum ar fi absolvirea școlii, intrarea pe piața forței de muncă sau formarea unei gospodării independente. Printre acestea se mai numără promovarea alfabetizării financiare, care este esențială pentru a le permite tinerilor să își asigure independența financiară și incluziunea financiară²⁵. Prin abordarea timpurie a riscurilor și prin sprijinirea copiilor aflați în dificultate²⁶, aceste măsuri contribuie la prevenirea adâncirii inegalităților și la reducerea presiunii asupra sistemelor sociale pe termen lung. Pentru a fi eficace, aceste măsuri trebuie nu doar să pună accentul pe vârstă, ci și să țină seama de nevoile specifice ale grupurilor vulnerabile și defavorizate.

Echitatea între generații poate exista numai când există o distribuție echitabilă a bogăției create de societate. Inegalitățile în distribuția bogăției și diferențele în ceea ce privește impozitarea averii și succesiunilor în societățile noastre influențează modul în care riscurile și oportunitățile sunt transmise de la o generație la alta. Eliminarea obstacolelor structurale care afectează în mod disproporționat grupurile mai tinere este, de asemenea, esențială pentru a întrerupe transmiterea dezavantajelor între generații, asigurându-se, în același timp, că persoanele în vârstă pot fi în continuare în siguranță, incluse și capabile să contribuie pe măsură ce îmbătrânesc. Accesibilitatea prețurilor locuințelor, accesul la educație și formare, parcursurile profesionale stabile și satisfăcătoare, asistența medicală de înaltă calitate – inclusiv îngrijirile de sănătate mintală – și capacitatea de a îmbina munca, învățarea, viața privată și viața de familie influențează capacitatea tinerilor de a contribui pe deplin la

²² „Comisia pentru viitor” din Finlanda este un organ parlamentar permanent care instituționalizează analiza prospectivă în guvernare.

²³ „Biroul național de analiză prospectivă și strategie” din Spania coordonează foaia de parcurs „Spania 2050”, instituționalizând analiza prospectivă strategică în cadrul guvernărilor pentru a alinia politicile actuale la obiectivele de echitate între generații pe termen lung.

²⁴ „Gardianul generațiilor viitoare” din Malta este o comisie la nivel înalt care efectuează audituri în sectoarele guvernamentale pentru a se asigura că politicile de dezvoltare durabilă nu compromit interesele viitorilor cetățeni.

²⁵ Acțiunile de promovare a alfabetizării financiare au fost prezentate în *Comunicarea Comisiei Europene (2025) privind Strategia de alfabetizare financiară pentru UE*, COM(2025) 681 final.

²⁶ În conformitate cu principiile Garanției europene pentru copii, *Garanția europeană pentru copii – Ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și incluziune*.

societate și de a planifica viitorul cu încredere. În mare măsură, acestea permit, de asemenea, existența unor cartiere intergeneraționale, implicarea și dialogul între generații.

Pentru a transpune aceste principii în practică, sunt necesare acțiuni specifice, bazate pe dovezi. În acest context, strategia se axează pe consolidarea bazei analitice pentru echitatea între generații prin compilarea unui **indice al echității între generații**. Acesta va fi conceput astfel încât să surprindă inegalitățile în materie de oportunități între generațiile actuale și de-a lungul timpului, prin monitorizarea indicatorilor care sunt strâns asociați cu echitatea între generații. Strategia va stimula, de asemenea, implicarea cetățenilor prin unificarea generațiilor în jurul unor obiective comune, prin consolidarea dialogului și cooperării dintre generații, prin amplificarea vocilor copiilor și tinerilor și prin combaterea discriminării pe motive de vârstă cu ajutorul schimbului de bune practici între statele membre.

În sprijinul acordării unor oportunități echitabile, Comisia:

1. **va compila un indice al echității între generații** pentru a identifica oportunitățile și lacunele, pentru a fundamenta deciziile de politică și pentru a promova echitatea între generații;
2. **va sprijini elaborarea unui** compendiu de bune practici privind egalitatea între vârste de către Grupul la nivel înalt pentru nediscriminare, egalitate și diversitate, pe baza viitorului studiu privind discriminarea pe motive de vârstă în UE, care oferă o imagine de ansamblu a planurilor de acțiune sau a măsurilor naționale privind egalitatea între vârste;
3. **va încuraja activitățile de cercetare în colaborare** care promovează echitatea între generații în cadrul programului Orizont Europa;
4. **va organiza un forum demografic** ca loc pentru schimburi și învățare reciprocă cu privire la abordarea evoluțiilor demografice;
5. **va stimula implicarea cetățenilor, în special a tinerilor**, prin sprijinirea proceselor participative și consultative, inclusiv prin:
 - a. promovarea dialogurilor între generații, a bugetării participative, a analizei prospective participative, a grupurilor de dezbatere ale cetățenilor și a instrumentelor online inovatoare de tehnologie civică;
 - b. organizarea Săptămânii europene a tineretului 2026, dedicată solidarității și echității;
 - c. creșterea gradului de conștientizare, în special în jurul datei de 16 noiembrie, ca zi care marchează echitatea între generații.
6. **va consolida dimensiunea echității între generații în politicile UE din domeniul tineretului și sportului** prin intermediul Strategiei UE pentru tineret post-2027 și al Planului de lucru al UE pentru sport, dar **va consolida și participarea copiilor** la procesul de elaborare a politicilor UE, prin susținerea drepturilor copiilor în toate politicile relevante ale UE²⁷ și prin valorificarea Platformei UE de participare a copiilor²⁸.

Practici motivante din toate statele membre ale UE

- În Țările de Jos, programul de acțiune Promising Start („Un început promițător”) sprijină copiii și părinții acestora în primele 1 000 de zile.
- În Belgia, CALICO este un proiect rezidențial finanțat de UE la Bruxelles, care sprijină solidaritatea între generații, acordarea de locuințe femeilor și dreptul de proprietate la prețuri accesibile.

²⁷ Strategia UE privind drepturile copilului, COM(2021) 142 final.

²⁸ Platforma UE de participare a copiilor | Uniunea Europeană.

- În Polonia, atelierele de grădinarit „Împreună cu seniorii” promovează legăturile între generații și integrarea comunitară în cadrul unui proiect al Corpului european de solidaritate.

4.3. Locuri echitabile – asigurarea echității între generații în toate teritoriile

Echitatea între generații nu este influențată doar de vârstă, gen și mediu socioeconomic, ci și de loc. Locul în care trăiesc oamenii influențează puternic accesul acestora la educație, cultură, locuri de muncă, locuințe, servicii, infrastructură digitală, mobilitate și oportunități de participare democratică și societală. Disparitățile teritoriale – dintre zonele urbane și cele rurale, regiunile transfrontaliere și cartierele defavorizate – pot amplifica inegalitățile de-a lungul timpului.

Perspectiva teritorială asupra echității între generații se axează pe asigurarea faptului că diferitele generații nu sunt dezavantajate de geografie. Pentru acest lucru, sunt necesare politici care să țină seama de condițiile locale și de impactul climatic și să investească în capacitatea pe termen lung a locurilor de a sprijini oportunitățile de la o generație la alta. Accesul la locuințe durabile și la prețuri accesibile, serviciile publice de calitate, inclusiv serviciile sociale și de îngrijire, transportul, conectivitatea digitală, infrastructura socială și centrele destinate activităților recreative sunt esențiale pentru a stabili dacă oamenii pot rămâne, se pot întoarce sau își pot construi viitorul în comunitățile lor. În același timp, mobilitatea în scopul învățării și libera circulație a lucrătorilor îmbunătățesc oportunitățile, în special pentru tineri, permițând transferul de competențe și cunoștințe și sprijinind competitivitatea și creșterea durabilă pe termen lung.

Consolidarea legăturilor între generații la nivel local contribuie, de asemenea, la reziliență și la coeziunea socială. Centrele comunitare, spațiile publice comune și serviciile locale pot sprijini interacțiunea între grupele de vârstă, pot reduce izolarea și pot promova sprijinul reciproc, în special în zonele care se confruntă cu schimbări demografice sau cu tranziția economică. Îmbunătățirea accesului și participării cetățenilor la cultură promovează valorile comune și coeziunea socială, capacitând toate generațiile.

Asigurarea unor locuri echitabile înseamnă acțiuni specifice, bazate pe realitatea locului – desfășurate în colaborare cu autoritățile locale și regionale – care consolidează oportunitățile pentru generațiile mai tinere, sprijină îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate în cadrul comunităților locale, încurajează schimbul de experiență între teritorii și promovează inițiative care consolidează legăturile între generații în cadrul comunităților.

În sprijinul creării unor locuri echitabile, Comisia:

1. **va lansa inițiativa „Vocile viitorului”** împreună cu Comitetul Regiunilor, invitând autoritățile locale și regionale să se implice în modelarea viitorului regiunilor lor (inițiativă anunțată în Scutul european pentru democrație);
2. **va promova inspirația, conectarea și îngrijirea reciprocă** prin stabilirea unor *parteneriate intergeneraționale* cu biblioteci, muzee, organizații sportive și centre comunitare, precum și prin programe culturale, academice, creative și orientate spre viitor, cum ar fi:
 - a. promovarea schimburilor culturale între generații și a incluziunii, în conformitate cu Busola pentru cultura Europei;
 - b. evidențierea unor soluții de transport favorabile incluziunii, accesibile și durabile pentru toate generațiile prin intermediul Săptămânii europene a mobilității 2026;

- c. promovarea activităților intergeneraționale prin sport, în special a inițiativelor care unesc generațiile și facilitează accesul la sport și activitate fizică pentru toate vârstele – cu un premiu UE pentru sport #BeActive pentru categoria „de la o generație la alta”.
3. **va proteja și regenera spațiile publice pentru consolidarea coeziunii sociale și a durabilității** prin intermediul *inițiativei „Noul Bauhaus european”* și al activităților sale plasate sub responsabilitatea comunității, precum și prin cunoștințele privind rolul spațiilor publice în reziliența democratică.

Practici motivante din toate statele membre ale UE

- **Desfășurat în toată Europa, proiectul Phōnē** – Giving Minority Languages a Voice („Dăm glas limbilor minoritare”) se axează pe promovarea diversității culturale și lingvistice prin conectarea vorbitorilor de limbi minoritare din întreaga Europă și prin promovarea narațiunii intergeneraționale și a producțiilor teatrale comunitare.
- **În Slovenia, prin „Pulsul literaturii europene”** se traduc și se promovează opere europene contemporane pentru a promova identitatea și incluziunea europeană, implicând publicul de toate vârstele prin colaborarea între generații și mass-media digitală.
- **Desfășurat în toată Europa, programul „Voluntari pentru patrimoniul european”** revitalizează siturile din patrimoniu prin cursuri de formare intitulate „Meșteșuguri tradiționale în practică”, creând puncte de legătură între generații și culturi și oferind demonstrații de practici durabile în materie de patrimoniu pentru reziliența la schimbările climatice.
- **În Franța, „La république des hyper voisins”** reunește locuitorii unui cartier din Paris pentru a organiza o dată pe an un eveniment în cadrul căruia toată lumea este invitată să se conecteze mâncând împreună pe stradă.

5. Integrarea echității între generații în politicile UE

Echitatea între generații nu este un nou domeniu de politică. Este o invitație de a analiza mai clar consecințele pe termen lung ale opțiunilor existente și de a ne asigura că costurile, riscurile sau constrângerile generate de deciziile pe care le luăm în prezent nu vor fi transferate de la o generație la alta.

Integrarea echității între generații în procesul de elaborare a politicilor este unul dintre principalele obiective ale acestei strategii. Echitatea între generații nu poate fi eficace dacă nu este luată în considerare, în mod sistematic, în cadrul elaborării, punerii în aplicare și evaluării politicilor. Prin urmare, echitatea între generații nu ar trebui tratată ca o componentă de politică separată, ci ca un principiu director care stă la baza tuturor politicilor și cheltuielilor noastre. Acesta impune, printre altele, să protejăm tinerii nu numai prin investiții inteligente, ci și prin asigurarea faptului că aceștia nu sunt lăsați să achite datoriile trecutului. Este nevoie și de instrumente pentru a ne asigura că reformele pe care le începem în prezent sunt concepute ținând seama de impactul lor pe termen lung. De asemenea, trebuie să ne asigurăm că interesele persoanelor în vârstă sunt integrate în procesul de elaborare a politicilor. Această abordare se reflectă în *cadrele financiar multianuale* (în special prin intermediul Fondului social european Plus²⁹) sau în *semestrul european*, care reprezintă cadrul pentru coordonarea politicilor economice și de ocupare a forței de muncă în UE, prin adoptarea unor reforme pe termen lung

²⁹ Fondul social european Plus poate sprijini numeroase acțiuni care atenuează impactul schimbărilor demografice, cum ar fi accesul la locuri de muncă (inclusiv pentru persoanele în vârstă, tineri și femei), accesul la servicii de îngrijire a copiilor și de îngrijire pe termen lung, educație și competențe, precum și punerea în aplicare a Garanțiilor pentru copii și tineret. Acest sprijin este consolidat și mai mult în propunerile Comisiei pentru următorul CFM, care introduc un articol dedicat FSE privind schimbările demografice.

care să fie atât adecvate, cât și durabile. În acest cadru, Comisia Europeană – în calitate de angajator – poate conduce prin puterea exemplului, reafirmându-și angajamentul pentru toleranța zero față de discriminarea pe motive de vârstă și promovând colaborarea între generații la locul de muncă.

UE acționează deja în multe domenii în ideea de a produce efecte semnificative pe termen lung. Prin urmare, scopul acestei secțiuni este de a evidenția domeniile în care integrarea unei perspective intergeneraționale aduce o valoare adăugată clară, consolidează coerența și sprijină durabilitatea și legitimitatea acțiunii UE în lumina angajamentelor sale față de Pactul viitorului și Declarația privind generațiile viitoare.

... Prin consolidarea competitivității fără epuizarea resurselor

Echitatea între generații depinde de capacitatea Europei de a rămâne competitivă, inovatoare și rezilientă din punct de vedere economic de-a lungul timpului. Pentru a proteja bunăstarea generațiilor viitoare, creșterea trebuie urmărită într-un mod care să nu epuizeze resursele de care depinde bunăstarea lor. Investițiile în industrii orientate spre viitor creează locuri de muncă de calitate în Europa, consolidează competitivitatea durabilă și sprijină autonomia strategică de vârf și o economie solidă și competitivă. Politicile economice și industriale durabile și adaptate exigențelor viitorului, care promovează piețele competitive, sunt vitale pentru locuri de muncă de calitate și finanțe publice sustenabile. Investițiile în infrastructură și în întreprinderile inovatoare sunt la fel de importante pentru creșterea oportunităților atât pentru generațiile actuale, cât și pentru cele viitoare³⁰. Prin sprijinirea productivității, a autonomiei strategice și a dezvoltării industriilor orientate spre viitor, competitivitatea contribuie la echitatea între generații, asigurându-se că generațiile viitoare moștenesc un capital puternic, active sociale și de mediu, precum și o bază economică solidă și adaptabilă.

... Prin investiții în capitalul uman și promovarea unui model social european puternic

Echitatea între generații este puternică atunci când politicile sporesc capacitatea oamenilor de a participa, de a se adapta și de a planifica pe tot parcursul vieții. Aceasta înseamnă sisteme solide de protecție socială și de îngrijire, în care toată lumea, în orice etapă a vieții s-ar afla, se poate baza pe sprijin atunci când este necesar³¹.

Competențele și învățarea pe tot parcursul vieții sunt esențiale pentru a se asigura că toate generațiile se pot adapta la schimbările economice și tehnologice, permițând în același timp lucrătorilor în vârstă să rămână activi. Inițiativele UE, cum ar fi *Uniunea competențelor* și *Spațiul european al educației*, sprijină statele membre să anticipeze nevoile în materie de competențe și să răspundă la acestea, să promoveze perfecționarea și recalificarea pentru a prelungi viața profesională, să elimine lacunele în materie de competențe digitale, să modernizeze sistemele de educație și formare și, acolo unde este necesar, să atragă talente din afara Europei³². *Inițiativa Blue Carpet* inclusă în Strategia UE privind start-upurile și

³⁰ A se vedea, de exemplu, *Strategia industrială pentru Europa, Busola pentru competitivitate* sau *Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere*.

³¹ Programele UE precum *EU4Health* sau inițiative precum *Foaia de parcurs privind locurile de muncă de calitate*, viitoarea *Strategie pentru combaterea sărăciei*, *Garanția europeană pentru copii* consolidată, *Strategia europeană privind serviciile de îngrijire* și *Recomandarea Consiliului privind accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și accesibile din punct de vedere financiar* vizează consolidarea accesului la îngrijire și sprijinirea îngrijitorilor, promovarea locurilor de muncă de calitate, asigurarea accesului la servicii și protecții esențiale și întreruperea ciclurilor sărăciei.

³² Adoptată de Comisie în 2025, *Uniunea competențelor* urmărește să sprijine dezvoltarea unor sisteme de educație, formare și competențe de calitate, favorabile incluziunii și adaptabile, pentru a conferi cetățenilor din întreaga Europă competențele de care au nevoie pentru a prospera și pentru a spori competitivitatea UE, prin inițiative precum o schemă de sprijin pentru competențe de bază, o agendă a UE pentru cadrele didactice și formatori, alianțele europene ale școlilor și o foaie de parcurs pentru 2030 privind viitorul educației și al competențelor digitale.

întreprinderile în fază de extindere sprijină atragerea și păstrarea profesioniștilor cu înaltă calificare, a studenților și a cercetătorilor în cadrul inițiativei *Alege Europa*.

Politicile culturale și sportive solide au un rol principal în promovarea echității între generații, în consolidarea incluziunii sociale și în susținerea sustenabilității pe termen lung prin promovarea participării, a solidarității și a valorilor comune în cadrul tuturor grupelor de vârstă.

Programele UE, cum ar fi Erasmus+, sprijină dezvoltarea competențelor, cetățenia activă și învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă, contribuie la promovarea dezvoltării competențelor sociale și interculturale, a gândirii critice și a alfabetizării mediatice și (în special prin componenta sa pentru tineret) promovează echitatea și învățarea între generații. *Corpul european de solidaritate*³³ sprijină echipele intergeneraționale de voluntari de la nivel local și regional să dobândească aptitudini, competențe-cheie și valori europene, contribuind la solidaritatea și echitatea între generații.

Accesibilitatea prețurilor locuințelor a devenit o provocare intergenerațională deosebit de evidentă³⁴. Tinerii se confruntă din ce în ce mai mult cu obstacole în calea accesului la locuințe sociale, bine conectate și la prețuri accesibile, în timp ce multe persoane în vârstă trăiesc în condiții improprii sau izolate. Acțiunea UE contribuie prin investiții, măsuri de sprijin, stimularea reformelor și inițiative specifice care îmbunătățesc accesul la locuințe adecvate și la prețuri accesibile, completând eforturile depuse la nivel național, regional și local.

Îmbătrânirea populației ridică, de asemenea, întrebări intergeneraționale cu privire la adecvarea și sustenabilitatea pensiilor, a asistenței medicale și a îngrijirii pe termen lung, unde echitatea între generații înseamnă asigurarea unui echilibru între adecvare și sustenabilitatea finanțelor publice.³⁵ Abordarea provocărilor generate de transformările demografice și de pe piața forței de muncă necesită un mix amplu de politici, inclusiv consolidarea sistemelor de pensii suplimentare pentru a le oferi pensionarilor venituri suplimentare la bătrânețe³⁶.

Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii³⁷ – în conformitate cu raportul Niinistö intitulat „Mai siguri împreună – o cale către o Uniune pe deplin pregătită”³⁸ – promovează o abordare a pregătirii și a securității la nivelul întregii societăți, prin acțiuni destinate generațiilor mai tinere și mai în vârstă, precum și persoanelor vulnerabile³⁹.

Scutul european pentru democrație și Strategia UE pentru societatea civilă vizează consolidarea rezilienței democratice prin adoptarea unei abordări la nivelul întregii societăți, consolidând printre altele participarea civică și legăturile între generații⁴⁰. Protejarea integrității sistemului democratic actual contribuie la asigurarea faptului că generațiile viitoare moștenesc

³³ *Corpul european de solidaritate* | Portalul european pentru tineret.

³⁴ Grupul de dezbateri al cetățenilor europeni privind echitatea între generații a subliniat importanța unor *locuințe sigure, a unor comunități puternice și a unei vieți demne pentru toate generațiile*.

³⁵ În 2027, Comisia va publica mai multe rapoarte privind sistemele de protecție socială. Raportul privind protecția socială adecvată la vârste înaintate va analiza în mod integrat modul în care sistemele europene de protecție socială contribuie la protejarea nivelului de trai al populației în vârstă prin intermediul pensiilor, al îngrijirii pe termen lung și al politicilor conexe, în timp ce Raportul din 2027 privind îmbătrânirea populației se va concentra asupra previziunilor care arată impactul economic și bugetar al îmbătrânirii populației pe termen lung, vizând perioada de până în 2080.

³⁶ În noiembrie 2025, Comisia a publicat un set de inițiative menite să promoveze dezvoltarea și utilizarea pensiilor suplimentare în statele membre, inclusiv *Recomandarea Comisiei privind sistemele de urmărire a pensiilor, tablourile de bord privind sistemele de pensii și aderarea automată*, C/2025/9300 final.

³⁷ *Strategia UE privind o uniune a pregătirii pentru situații de criză*.

³⁸ *Safer, together: A path towards a fully prepared Union* – Comisia Europeană.

³⁹ A se vedea, de exemplu, acțiunea 29 privind programele școlare, acțiunea 30 privind programele pentru tineret și acțiunea 27 privind sensibilizarea cu privire la riscuri și amenințări, care are o componentă privind persoanele vulnerabile.

⁴⁰ *Scutul european pentru democrație și Strategia UE pentru societatea civilă*.

un mediu politic bazat pe transparență, participare și responsabilitate, care este o condiție prealabilă esențială pentru echitatea între generații.

... Prin promovarea dublei tranziții în limitele planetei noastre

Tranziția verde și cea digitală ale UE au implicații intergeneraționale clare. Dubla tranziție necesită o regândire a modului în care UE utilizează resursele, își protejează ecosistemele, dotează lucrătorii, întreprinderile și cetățenii, asigură competitivitatea, respectă limitele ecologice în care trebuie să trăiască generațiile viitoare.

Politicile UE în domeniul climei și al protecției mediului se află în centrul acțiunii UE de protejare a planetei pentru cei care nu s-au născut încă. Aspectele intergeneraționale sunt intrinsece politicii privind clima, deoarece orice întârziere a acțiunilor presupune costuri mai mari pentru generațiile viitoare. Inițiativele emblematiche ale *Pactului verde european* și ale *Pactului european privind oceanul planetar* vizează atingerea neutralității climatice, reducerea emisiilor și a utilizării resurselor finite, reducerea poluării, creșterea circularității, protejarea biodiversității și sprijinirea tranziției verzi în toate sectoarele pentru a construi o economie competitivă. Activele spațiale deținute de UE, cum ar fi *Copernicus* și *Galileo*, furnizează date cu o precizie inegalabilă și permit monitorizarea și luarea de decizii în cunoștință de cauză. *Pactul climatic european* reunește comunități, cetățeni și organizații din întreaga UE și din diferite generații pentru a face schimb de bune practici, a dezvolta soluții climatice și a contribui la construirea unei Europe curate și prospere. *Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii* prevede necesitatea consolidării voluntariatului și a competențelor cetățenești și de pregătire. *Mecanismul pentru o tranziție justă*, inclusiv *Fondul* și *Platforma pentru o tranziție justă*, precum și *Fondul social pentru climă* contribuie la prevenirea unor noi inegalități prin sprijinirea regiunilor, a comunităților, a gospodăriilor vulnerabile, a utilizatorilor de transport și a întreprinderilor mici cele mai afectate de tranziție, asigurându-se că neutralitatea climatică nu lasă pe nimeni în urmă⁴¹. Inițiative precum *Programul intergenerațional albastru al Alianței pentru cercetare și inovare oceanografică a Oceanului Atlantic* și *Programul UE pentru tineri ambascadori în domeniul bioeconomiei* le permit tinerilor să se implice în discuții de politică privind oceanele și apa, sistemele alimentare durabile și bioeconomia. Viitoarea Platformă europeană a părților interesate pentru reziliența în domeniul apei are locuri dedicate reprezentanților tineretului, în conformitate cu *Strategia pentru reziliența în domeniul apei*.

Transformarea digitală și apariția inteligenței artificiale (IA) oferă Europei oportunități clare de a îmbunătăți bunăstarea cetățenilor săi, de a promova inovarea durabilă, de a sprijini sistemul științific european și de a-și consolida competitivitatea. Inițiativele UE în domeniul digital și al competențelor contribuie prin sprijinirea alfabetizării digitale, a tranzițiilor echitabile pe piața forței de muncă și a utilizării responsabile a IA în moduri care vor fi esențiale pentru construirea forței de muncă de mâine. De asemenea, UE construiește un ecosistem favorabil pentru a încuraja inovarea revoluționară în domeniul noilor tehnologii, cum ar fi IA, neurotehnologia și tehnologiile cuantice, care să fie axat pe factorul uman, să fie etic și să fie bazat pe drepturi⁴². Prin urmare, echitatea între generații în era digitală necesită asigurarea unui acces larg la infrastructura digitală, dezvoltarea competențelor favorabile incluziunii la toate vârstele și în special pentru persoanele în vârstă, precum și o implementare axată pe factorul

⁴¹ Comisia a publicat prima sa *recomandare privind combaterea sărăciei în materie de transporturi* în mai 2025. Recomandarea a subliniat rolul vital al transporturilor în promovarea dezvoltării economice, a bunăstării și a echității sociale prin sprijinirea accesului la locuri de muncă de calitate, inclusiv pentru persoanele expuse riscului de sărăcie și de excluziune socială și pentru anumite grupuri vulnerabile ale societății, precum și contribuția transporturilor la consolidarea echității și solidarității între generații.

⁴² A se vedea, de exemplu, *Regulamentul (UE) 2024/1689*, care garantează că sistemele de IA sunt sigure, de încredere și respectă drepturile fundamentale, promovând în același timp inovarea.

uman a IA și a inovațiilor care mai degrabă cresc oportunitățile decât adâncesc decalajele⁴³. În acest sens, Comisia a lansat un program-pilot de granturi mici pentru proiecte de învățare intergenerațională în domeniul alfabetizării mediatice.

Tehnologia spațială susține accesul la servicii esențiale, creșterea economică și reziliența mediului. În prezent, domeniul spațial devine din ce în ce mai congestionat, ceea ce sporește riscurile la adresa activelor noastre spațiale și a securității noastre. Inițiative precum *Actul legislativ al UE privind spațiul și Viziunea pentru economia spațială* sunt esențiale pentru a se asigura că spațiul este sigur, securizat și durabil pentru generațiile viitoare.

... Prin asigurarea unui impact în urma unor acțiuni la nivel local și mondial

Echitatea între generații este tangibilă mai ales atunci când este în joc accesul la mijloace de subsistență, active și oportunități. În agricultură, pescuit și sectorul rural, îmbătrânirea forței de muncă și obstacolele importante în calea intrării pe piață amenință viabilitatea pe termen lung. Politicile UE sprijină reînnoirea generațiilor prin îmbunătățirea accesului la terenuri și la mare, la finanțare, la formare și la transferul de cunoștințe, precum și prin consolidarea zonelor rurale și de coastă ca locuri în care tinerii pot construi un viitor viabil⁴⁴.

La nivel local și regional, comunitățile puternice și conectate contribuie la transpunerea politicilor pe termen lung în experiențe trăite, sprijinind cooperarea dintre grupele de vârstă, sporind incluziunea și reducând izolarea, în special în contextul schimbărilor demografice⁴⁵, al urbanizării⁴⁶ sau al dezavantajelor teritoriale. Accesul la servicii, mobilitatea, spațiile publice comune, infrastructura socială și culturală locală influențează posibilitatea ca persoane din generații diferite să participe pe deplin la viața economică, socială și democratică. Acțiunea UE, în special prin intermediul politicii agricole și de coeziune, sprijină autoritățile naționale, regionale și locale în ceea ce privește consolidarea rezilienței la nivelul comunității prin investiții teritoriale, dezvoltarea urbană, costieră și rurală favorabilă incluziunii⁴⁷ și îmbunătățirea accesului la servicii. Scopul său este de a asigura *dreptul de a rămâne* și de a prospera în locuri pe care oamenii le numesc casele lor.

La nivel mondial, abordarea UE este ancorată în angajamentele multilaterale recente. În cadrul Summitului Viitorului al ONU, UE și statele sale membre au aprobat Pactul pentru viitor și Declarația privind generațiile viitoare, care subliniază importanța multilateralismului și a promovării unei ordini internaționale bazate pe norme, în centrul căreia se află ONU pentru a promova pacea⁴⁸. Cele mai recente sondaje, precum și grupurile de dezbatere ale cetățenilor europeni arată că *securitatea și apărarea UE* se numără printre cele mai stringente preocupări ale europenilor, în special ale tinerilor. Realizarea autonomiei strategice în UE, care oferă

⁴³Grupul de dezbatere al cetățenilor europeni privind echitatea între generații a subliniat importanța *stabilirii unor limite pentru utilizarea IA cu scopul de a asigura un acces responsabil și standarde etice și de a atenua eventualele riscuri*.

⁴⁴*Strategia pentru reînnoirea generațiilor în agricultură* urmărește să dubleze ponderea tinerilor și a noilor fermieri, asigurându-se că agricultura rămâne inovatoare, competitivă și rezilientă. Strategia reflectă, de asemenea, opinia Grupului de dezbatere al cetățenilor europeni privind echitatea între generații, care a subliniat importanța consolidării agriculturii durabile cu un sprijin financiar sporit din partea UE, precum și a securității și suveranității alimentare. Reînnoirea generațiilor în ceea ce privește locurile de muncă legate de oceane va fi abordată în *Viziunea 2040 pentru pescuit și acvacultură* (2026) și în *Strategia pentru reînnoirea generațiilor care lucrează pe mări și oceane* (2027).

⁴⁵*Setul de instrumente privind demografia* din 2023 evidențiază riscurile îmbătrânirii populației UE pentru competitivitatea pe termen lung a UE. Acesta îmbină instrumentele UE cu politicile naționale și regionale pentru a capacita toate generațiile să își realizeze alegerile de viață și potențialul în economie și societate în general.

⁴⁶*Agenda UE pentru orașe 2025* consolidează dimensiunile teritoriale și urbane ale politicilor UE și raționalizează sprijinul existent pentru zonele urbane. În plus, *Misiunea privind orașele inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei* din cadrul programului *Orizont Europa* consolidează reziliența societății și inovarea prin accentul său explicit pe implicarea cetățenilor și pe guvernarea multipartită.

⁴⁷Pentru a se asigura că zonele rurale pot continua să joace aceste roluri esențiale, Comisia Europeană și-a publicat în 2025 *viziunea pe termen lung pentru zonele rurale ale UE* până în 2040. Strategii similare pentru comunitățile costiere și insule sunt așteptate în 2026.

⁴⁸Grupul de dezbatere al cetățenilor europeni privind echitatea între generații a subliniat importanța *consolidării diplomației și a rolului UE de menținere a păcii ca instrument principal de soluționare a conflictelor*.

securitate și pace cetățenilor săi care nu sunt constrânși de instabilitate, dependență și conflicte, reprezintă o investiție pentru toate generațiile actuale și viitoare. *Strategia „Global Gateway”*, strategia de investiții externe a UE, asigură faptul că investițiile pe termen lung contribuie la sprijinirea obiectivelor de politică publică din țările partenere, ancorate în echitatea între generații, prin promovarea competențelor locale, a implicării tinerilor, a educației și formării profesionale și a locurilor de muncă decente, contribuind la societăți mai verzi și mai sănătoase și reducând inegalitățile multidimensionale. Acțiunea UE la nivel mondial în domeniul climei vizează mobilizarea cooperării internaționale pentru a pune în aplicare Acordul de la Paris și pentru a asigura un mediu durabil pentru generațiile viitoare.

Consolidarea relațiilor cu vecinătatea extinsă a UE și consolidarea pregătirii și capabilităților de apărare prin intermediul instrumentului SAFE sunt investiții pentru un viitor pașnic. Cadrele de cooperare, cum ar fi *Pactul pentru Mediterana*, sprijină inițiativele deținute în comun care promovează investițiile în competențe, dezvoltarea economică, reziliența și coeziunea socială în întreaga regiune, recunoscând rolul oamenilor – în special al tinerilor – ca vectori ai inovării și ai prosperității comune.

Extinderea UE este, de asemenea, una dintre cele mai importante investiții pe termen lung ale UE. Un proces de extindere credibil, echitabil și bazat pe merite consolidează pacea, stabilitatea și oportunitățile și extinde perspectivele pentru tineri atât în statele membre actuale, cât și în țările candidate și potențial candidate. În acest sens, extinderea este atât un angajament intergenerațional, cât și unul geopolitic. În conformitate cu obiectivele Comisiei, țările candidate și potențial candidate vor fi invitate să participe la acțiunile prezentate în prezenta strategie, împreună cu statele membre ale UE, ori de câte ori este posibil și fezabil.

6. Etapele următoare – colaborarea pentru realizarea echității între generații

Echitatea între generații nu este o politică unică, ci o modalitate de elaborare a unei politici care ia în considerare în mod consecvent impactul pe termen lung și urmărește să se asigure că deciziile luate în prezent nu subminează, ci mai degrabă sporesc bunăstarea viitoare.

Promovarea echității între generații necesită un efort hotărât și susținut de-a lungul timpului, mai degrabă decât o reformă punctuală. Este nevoie de abordări iterative, reflexive și adaptabile, care să poată evolua odată cu evoluția nevoilor, a dovezilor și a circumstanțelor și care să fie integrate în procesele existente de elaborare a politicilor.

În cadrul acestui proces, Comisia Europeană poate conduce prin puterea exemplului, aplicând principiile pe care le promovează și utilizând în mod eficace instrumentele existente pentru a integra mai bine considerațiile pe termen lung în activitatea sa. Progresele vor depinde de cooperarea dintre instituțiile UE și cu statele membre, precum și de implicarea la nivel regional și local.

Echitatea între generații se reflectă deja într-o serie de inițiative, practici și opțiuni de politică ale UE. Prezenta strategie se bazează pe această realitate, sprijinind o mai mare coerență, vizibilitate și schimb de experiență și încurajând reflecția asupra modului în care perspectivele pe termen lung pot fi consolidate în cadrele existente.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul UE să analizeze, în cadrul rolurilor lor respective, modul în care aspectele intergeneraționale pot fi luate în considerare în continuare

în procesul de elaborare a politicilor. Statele membre ale UE sunt încurajate să integreze în continuare gândirea pe termen lung în procesul decizional public, în conformitate cu contextele și competențele naționale, și să sporească gradul de conștientizare cu privire la diferitele aspecte ale echității între generații.

Prin consolidarea acestor abordări, UE poate trece de la principii la practici mai consecvente, îmbunătățind capacitatea politicilor publice de a asigura un echilibru între nevoile actuale și responsabilitățile viitoare și de a sprijini rezultate mai bune pentru generațiile actuale și viitoare.